

Relacja z 9 edycji Nordic Focus Festival

Dobiegła końca kolejna edycja międzynarodowego projektu kulturalnego Nordic Focus Festival. Jak co roku organizatorzy wydarzenia zabrali jego uczestników w niezapomnianą podróż po mroźnych, nieustannie zadziwiających krajach nordyckich.

W tym roku sFocusowaliśmy się na Finlandii

Fot. Zuzanna Litwinko

Profesor Urszula Patocka-Sigłowy, prorektor ds. studenckich UG

Päivi Maarit Laine, ambasador Republiki Finlandii w Polsce

Fot. Zuzanna Litwinko

Fot. Zuzanna Litwinko

– *Nordic Focus Festival już po raz dziewiąty zawitał na Uniwersytet Gdański – mówi **Tomasz Pupacz**, kurator festiwalu i zastępca kierownika ACK UG „Alternator”. – Z roku na rok festiwal się rozwija, poszerza – jest taką pozytywną kulą śnieżną, w którą wciągamy artystów i instytucje zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Program tegorocznej, trzydniowej edycji składał się łącznie z dwudziestu siedmiu wydarzeń odbywających się w trzech lokalizacjach. Za rok jubileuszowa, dziesiąta edycja festiwalu, nad której programem już zaczynamy pracować. Jubileusz zbiegnie się także z obchodami pięćdziesięciolecia powstania Instytutu Skandynawistyki UG, dlatego przyszłoroczne wydanie Nordic Focus Festival zapowiada się wyjątkowo pod względem artystycznym i naukowym.*

Tegoroczny festiwal został zrealizowany w ramach statutowej działalności Stowarzyszenia Inicjatyw Artystycznych „Jantar” we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim. Wydarzenie dofinansowano ze środków Miasta Gdańska. Zostało ono również objęte wsparciem w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania

Odporności oraz dofinansowane przez Unię Europejską z funduszu NextGenerationEU.

PIERWSZY DZIEŃ FESTIWALU (22 LISTOPADA)

Tym razem na oficjalnym otwarciu swoją obecnością zaszczyliły nas: ambasador Republiki Finlandii w Polsce – Päivi Maarit Laine oraz prorektor ds. studenckich – dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, prof. UG. Po powitaniu uczestnicy spotkania doświadczyć mogli wyjątkowych wrażeń na pokazie filmu *The best of Muminki* z muzyką na żywo zespołu Nagrobki & Mikołaj Trzaska. Improwizowane brzmienia nadały całkowicie nowych znaczeń Muminkom, które znaleźliśmy do tej pory. Głównymi tematami audiowizualnego przedstawienia były przemijanie i nietrwałość.

DRUGI DZIEŃ FESTIWALU (23 LISTOPADA)

Drugi dzień festiwalu rozpoczął się serią warsztatów językowych. Na początek odbyły się zajęcia z języka fińskiego prowadzone przez Laurę Santoo. Następnie

przyszła kolej na miłośników języka norweskiego, którzy mogli spróbować swoich sił pod okiem specjalistki, Alicji Szczudlińskiej.

Część wykładową festiwalu otworzyła prezentacja studentów Instytutu Skandynawistyki i Fennistyki UG pt. „Dziwny jak Fin”, dzięki której uczestnicy mieli okazję bliżej poznać nietypowe aspekty kultury fińskiej.

O życiu Finki w Gdańsku opowiadała Laura Santoo na spotkaniu Q&A, podczas którego podzieliła się z publicznością ciekawostkami i nieoczywistym spojrzeniem na różnice kulturowe między Polską a Finlandią. Jej spostrzeżenia i doświadczenia pomogły zgromadzonym poszerzyć perspektywę na temat odmiennych zwyczajów i sposobów myślenia Finów i Polaków.

Kolejnym punktem programu było spotkanie z tłumaczem literackim Sebastianem Musielakiem, zorganizowane w ramach sekcji rozmów o książce. Wydarzenie poprowadziły studentki fińskiej ścieżki językowej na kierunku skandynawistyka – Laura Czernysz i Agata Bączyk. Dyskusja obfitowała w interesujące refleksje na temat pracy tłumacza,

Tomasz Pupacz i Alicja Szczudlińska

Fot. Zuzanna Litwinko

zwłaszcza związanej z przekładem z języka fińskiego na polski. Sebastian Musielak wskazał na specyfikę obu języków i wyzwania, jakie niesie ze sobą przenoszenie znaczeń i stylu między tak odmiennymi kulturami.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie poświęcone Fińskiej Wiosce Kalevala – jedynej fińskiej wiosce poza Finlandią. Magda i Michał Makowscy, właściciele tego niezwykłego miejsca położonego w polskich Borowicach, opowiedzieli o jego powstaniu oraz o swojej fascynacji Finlandią. Towarzyszyły im trzy wyjątkowe psy rasy husky – Kalev, Sampo i Lappi – które również podbiły serca uczestników. Spotkanie było inspirującą opowieścią o realizacji marzeń i ciężkiej pracy nad ich urzeczywistnieniem.

Kolejną gościnią drugiego dnia NFF była Aleksandra Michta-Juntunen, autorka książki *Finlandia. Sisu, sauna i salmiakki*. Rozmowę prowadziła Krystyna Weiher-Sitkiewicz, a w jej trakcie można było dowiedzieć się więcej o codziennym życiu w Finlandii, a także o kluczowych elementach kultury fińskiej, takich jak *sisu* –

pojęcie będące kwintesencją wytrwałości i determinacji. Aleksandra przybliżyła również rolę sauny w życiu Finów oraz umożliwiła uczestnikom spróbowanie charakterystycznego przysmaku – *salmiakki*.

Segment spotkań autorskich zamknęła rozmowa z Oliverem Lovrenskim, najmłodszym w historii laureatem Nagrody Księgarzy Norweskich i autorem książki *Jak byliśmy młodszy*. Dyskusję poprowadziła Anna Ratajczak-Krajka, która skupiła się na wątkach dojrzewania w środowisku dwóch kultur – norweskiej i chorwackiej. Lovrenski opowiadał także o swoim procesie twórczym i mrocznych stronach młodości, które stały się inspiracją do napisania książki. Spotkanie było niezwykle angażujące dla miłośników nietuzinkowej literatury.

Na zakończenie dnia publiczność miała okazję wziąć udział w niezwykłym koncercie pt. „Venematka”. Wystąpiły na nim dwa chóry – fiński chór męski Laulun Ystävät oraz Akademicki Chór Uniwersytetu Gdańskiego. Wspólny występ w murach Biblioteki Głównej Uniwersytetu

Gdańskiego zachwycił słuchaczy, którzy zostali porwani w muzyczną podróż. Precyzja wykonania i emocjonalne brzmienie pozostały niezatarte wspomnienia i stanowiły idealne zwieńczenie przedostatniego dnia NFF.

TRZECI DZIEŃ FESTIWALU (24 LISTOPADA)

Ostatni, choć nie mniej interesujący dzień festiwalu rozpoczął się warsztatami językowymi, tym razem poświęconymi podstawom języka duńskiego i szwedzkiego. Tomasz Archutowski, Aneta Swatek i Ula Awdankiewicz opowiedzieli uczestnikom, jak rozpocząć naukę danyh języków nordyckich, a także podzielili się ciekawostkami lingwistycznymi.

Pierwsze spotkanie autorskie ostatniego dnia festiwalu poświęcone było książce *Państwo, które działa. O fińskich politykach publicznych* autorstwa prof. Wojciecha Woźniaka. W jego trakcie autor omówił zagadnienia związane z fińskimi realiami społecznymi oraz wyjaśniał, co sprawia, że Finlandia funkcjonuje tak sprawnie. Profesor zwrócił uwagę na

Emiliana Konopka, Anna M. Prorok
i Anna Ratajczak-Krajka

Fot. Zuzanna Litwinko

istotną rolę bibliotek publicznych w społeczeństwie fińskim oraz przedstawił historię rozwoju tego państwa.

Następnie Maja Wojcieszek w krótkim wykładzie pt. „We Just Love Eurovision Too Much” opowiadała o tym, jak w krajach nordyckich postrzega się Eurowizję i podzieliła się swoimi doświadczeniami redaktorki portalu Eurowizja.org. Prezentacja była pełna anegdot związanych z tym unikalnym zjawiskiem kulturowym.

Z kolei dr Agata Rudnik z Akademickiego Centrum Wsparcia Psychologicznego UG wygłosiła wykład pt. „*Kalsarikänni*, sauna i *sisu* – fińska filozofia szczęścia”, podczas którego przedstawiła zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty *kalsarikänni*, czyli fińskiego trendu spożywania alkoholu w domowym zaciszu. Dużą część spotkania poświęciła także pojęciu *sisu* jako jednej z cech charakterystycznych fińskiej mentalności. Całość była refleksją nad czynnikami kształtującymi filozofię szczęścia w Finlandii.

Kolejnym punktem programu było spotkanie prowadzone przez Annę Ratajczak-Krajkę, której go-

ścińcami były: Emiliana Konopka i Anna M. Prorok – współautorki książki *Nordyckie opowieści*, napisanej wraz z Agnes Ársól Bikowską i Kingą Eysturland. Panie rozmawiały o nigdy wcześniej niepublikowanych tłumaczeniach nordyckich baśni i legend, dzięki czemu uczestnicy spotkania mieli okazję zgłębić świat folkloru północy i odkryć jego bogactwo oraz różnorodność.

Następnie odbyła się rozmowa na temat książki *Wolności moja* autorstwa Katarzyny Tubylewicz. W trakcie rozmowy, prowadzonej przez Krystynę Weiher-Sitkiewicz, dyskutowano o znaczeniu wolności w dzisiejszym świecie. Autorka podzieliła się również kulisami powstawania swoich reportaży oraz anegdotami z życia pisarki i dziennikarki.

Wieczór zamknął niezapomniany koncert fińskiego artysty młodego pokolenia – Jaakko Eino Kaleviego. Wystąpił on w towarzystwie saksofonisty Michała Jana Ciesielskiego oraz wokalistki i gitarzystki Alexandry. Ich muzyka porwała publiczność do tańca i wypełniła przestrzeń Biblioteki Głównej Uniwersytetu

Gdańskiego wyjątkową energią i radością.

Nordic Focus Festival obfitował również w wiele dodatkowych atrakcji umiejscowionych w przestrzeni Oddziału Etnografii Muzeum Narodowego w Gdańsku. Tam właśnie odbyły się: pokaz filmu *Pamiętniki Tatusia Muminka* w reżyserii Iry Carpelan oraz warsztaty rodzinne „W krainie Muminków”, prowadzone przez Kamilę Szelągowicz-Przewoźniak. Uczestnicy warsztatów – zarówno dzieci, jak i dorośli – tworzyli „sekreciki” z filcu i tkanin na bawełnianych sakiewkach, które miały być strzeżone przez Muminki. W Parku Oliwskim można było wziąć udział w spacerze performatywnym pt. „Choreografia roślin”, zorganizowanym przez Ulę Zerek, Magdę Jędrę i Annę Steller. Wydarzenie ukazało piękno natury w niezwykle, artystyczny sposób. Zaś na murach Spichlerza Opackiego można było podziwiać projekcje prac fotograficznych duetu Cooper & Gorfer, które dodatkowo wzbogaciły estetyczne doznania festiwalu.

Julia Grau
Mateusz Tomaszewski

Kurator festiwalu: Tomasz Pupacz

Koordinacja wydarzeń i Public Relations: Alicja Szczudlińska

Social media: Aleksandra Mętel, Zuzanna Rumińska

Prowadzenie spotkań autorskich i dyskusji:

Krystyna Weiher-Sitkiewicz, Anna Ratajczak-Krajka, Koło Naukowe Nordsterna, studentki, studenci i osoby studenckie linii fińskiej (Instytut Skandynawistyki i Fennistyki UG)

Zespół festiwalowy:

Laura Santoo, Zofia Beldzińska, Krystyna Weiher-Sitkiewicz, Waldemar Elwart, Agnieszka Grzegowska, Jagoda Reszko, Paweł Herman

Wolontariusze:

Dominika Majkowska, Malwina Woźna, Laura Czernysz, Agata Bączyk, Florian Huzar, Monika Zarajczyk, Łukasz Sankala, Daria Rybarczyk, Filip Zemfler, Marta Kudła, Karolina Krzyż, Julia Grau, Mateusz Tomaszewski, Antoni Majewski, Ariel Grala, Dominik Raciński

Videorelacja i montaż materiałów filmowych: Janusz Wojtkowski

Fotorelacja: Zuzanna Litwinko, Maciej Moskwa

Obsługa techniczna: Wiesław Cyganik

Projekt graficzny festiwalu: Ula Awdankiewicz

Animacja: Krzesimir Jagiełło

Producent wykonawczy: Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych „Jantar”

Dofinansowane ze środków Miasta Gdańska.

Przedsięwzięcie zostało objęte wsparciem w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz dofinansowane przez Unię Europejską z funduszu NextGenerationEU.

Honorowy patronat:

JM Rektor UG prof. dr hab. Piotr Stepnowski, Ambasada Królestwa Danii, Ambasada Republiki Finlandii, Ambasada Republiki Islandii, Ambasada Królestwa Norwegii, Ambasada Królestwa Szwecji, Honorowy Konsulat Generalny Szwecji w Gdańsku

Organizatorzy:

Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych „Jantar”, Muzeum Narodowe w Gdańsku

Partnerzy:

Uniwersytet Gdański, Akademickie Centrum Kultury UG „Alternator”, Instytut Skandynawistyki i Fennistyki UG, Dyskusyjny Klub Filmowy UG „Miłość Blondynki”, Biblioteka Główna UG, NORLA – Norwegian Literature Abroad, Polsko-Szwedzka Izba Gospodarcza, Wydawnictwo ArtRage, Wydawnictwo Marpress, Wydawnictwo Poznańskie, Wydawnictwo Bezdroża, Wydawnictwo Moc Media, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Salomonsson Agency, Portal Utulę Thule, Akademickie Centrum Wsparcia Psychologicznego UG, Koło Naukowe Nordsterna, Akademicki Chór Uniwersytetu Gdańskiego, Tactic Games, Silplito, Fińska Wioska Kalevala, Szkoła Językowa Językonauta, ulillu, Księgarnia Smak Słowa, Coffee-Moose Gdańsk, Dom Oliwski & Fischgarten

Patronat medialny:

Portal Trojmiasto.pl, Radio Gdańsk, Magazyn Skandynawski „Zew Północy”, Szwecjoblog, „Gazeta Uniwersytecka”, Radio MORS, „Prestiż Magazyn Trójmiejski”, MojaNorwegia.pl

Projekt zrealizowany w ramach statutowej działalności Stowarzyszenia Inicjatyw Artystycznych „Jantar”.

Więcej: www.nff.ug.edu.pl // www.facebook.com/nordicfocusfestival